

Praha 23.9.2013
čj. SRS 051549/2013

Oblastní odbor SRS
Ztracená 1099/10
161 00 Praha 6

Zpráva č. 18 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 26.8.–22.9.2013

1. Počasí

Konec měsíce srpna a počátek září byl teplý a lokálně bohatý na srážky. Jen za poslední srpnový týden spadlo místy až 50 mm srážek. Noční teploty dosahovaly 10 °C až 16 °C, odpolední 22 °C až 26 °C. Konec první dekády září znamenal zlom. Počasí začalo připomínat podzim. Došlo k poklesu teplot. Noční teploty klesly na 5 °C až 10 °C, denní teploty se pohybovaly mezi 14 °C až 18 °C. Pouze 14. a 15. září překročily teploty 10 °C v noci a přes den 20 °C. Od druhé dekády září se období vyznačovalo občasnými dešťovými srážkami různé intenzity. Srážky byly opět lokálně doprovázeny větrnými porывy. Za celé sledované období spadlo od 50 mm do 90 mm srážek. Rána byla často doprovázena mlhami a výraznou ranní rosou.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Vydatné dešťové srážky nepříznivě ovlivnily dokončení sklizně. Byla ukončena sklizeň obilnin, chmele, sklízel se mák. Probíhá postupná sklizeň brambor a kukuřice na siláž. Provádí se příprava půdy a setí ozimých obilnin. U ozimých řepok probíhá aplikace regulátorů růstu nebo fungicidů s morforegulačním účinkem. Lokálně se provádí aplikace rodenticidů. Silné deště způsobily místní záplavy. Některé pozemky jsou dosud podmáčené, občas se stojící vodou, nejčastěji v kolejových řádcích.

OBILNINY

V tomto období byla ukončena sklizeň. V současnosti probíhá příprava půdy a setí ozimů. Pokračuje herbicidní ošetřování výdrolů obilnin.

Pouze slabé výskyty **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** zjištěny na výdrolech v okrese Kladno (Bratronice, Jarpice, Hospozín).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 05-15)

(kořínek vystoupil ze semene - 5. pravý list vyvinutý)

V porostech probíhají plošné aplikace fungicidů s morforegulačním účinkem. Poslední seté plochy začínají vlivem dešťů vzházet.

Na vzházejících porostech se lokálně objevila **plíseň brukvovitých (*Hyaloperonospora parasitica*)** v okrese Kladno (Srby, 12.9., Šlapanice, 17.9.).

První slabé výskyty **dřepčíka olejového (*Psylliodes chrysocephala*)** pozorovány v okresech Beroun (Vráž, 4.9.) a Příbram (Kosova Hora, 10.9.) ve žlutých miskách.

Plošné miny způsobené **vrtalkou zelnou (*Phytomyza rufipes*)** pozorovány v okrese Kladno (Srby, 12.9.).

Na souvratích pozemků zjištěn ve slabém výskytu **slimáček polní (*Deroceras agreste*)** a **slimáček síťkovaný (*Deroceras reticulatum*)** v okrese Kladno (Stochov, 29.8.) a Kolín (Křečhoř).

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 81-99)

(první listy žloutnou - hlízy odloučené od stonků)

Abiotické zmlazování hlíz bramboru u velmi raných, raných a poloraných odrůd zjištěno na hlízách plošně v okrese Příbram.

Bakteriální černání stonku a měkká hniloba hlíz bramboru (*Pectobacterium atrosepticum*) ve slabém výskytu zjištěno na hlízách v okrese Kutná Hora (Dolní Pohled, 16.9.).

Střední výskyty **plísňě bramboru (*Phytophthora infestans*)** na nati pozorovány v okrese Příbram (Kosova Hora, 17.9.). U drobných pěstitelů na Příbramsku jsou sledovány na nati až silné výskyty, na hlízách až střední výskyty.

KUKUŘICE (RF 71-99)

(počátek tvorby plodu; zrna jsou zjistitelná; obsah vodnatý; cca 16 % sušiny - sklizňová zralost, plodina sklizena)

První slabé výskyty **obecné snětivosti kukuřice (*Ustilago maydis*)** pozorovány v okresech Beroun (Zdice, 11.9.) a Příbram (Kňovice, 10.9.). Střední výskyty zjištěny v okrese Rakovník (Kolešovice, 5.9.).

První výskyt dospělce **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** v **nezamořené oblasti** byl laboratorně potvrzen v okrese Rakovník (Lubná, 9.9.). V oblasti **nárazníkové zóny** zjištěny první výskyty v okresech Benešov (Borovnice, silný 23.8., slabý 12.9., Bořeňovice, slabý 12.9., Kondrac, slabý 20.9.), Beroun (Hýskov, slabý 29.8.), Mladá Boleslav (Plužná, slabý 22.8.) a Nymburk (Choťánky, slabý 6.9., 16.9.). V zóně **kontinuálního šíření** v okrese Kolín (Kutlíře, 26.8., 11.9.) zjištěny slabé, v okrese Kutná Hora (Církvice u Kutné Hory, 30.8., 6.9., 13.9., 20.9.) silné výskyty dospělců. Z důvodu začínající sklizně kukuřic na siláž se pozorování postupně ukončuje.

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Upozorňujeme na skutečnost, že pěstitelé kukuřice nebudou moci od 1. prosince 2013 používat osivo namořené proti larvám bázlivce kukuřičného (DVV) neonikotinoidními přípravky obsahujícími účinné látky klothianidin, thiamethoxam nebo imidakloprid. Konkrétně se pak jedná o přípravek Cruiser 350 FS (thiamethoxam) a v zahraničí povolené insekticidní mořidlo Poncho 600 FS (klothianidin). V současné době však nejsou povolena žádná jiná mořidla proti larvám bázlivce kukuřičného. Tento stav je důsledkem zákazu Evropské komise ohledně používání a prodeje osiva, které bylo ošetřeno přípravky s těmito účinnými látkami. Bližší info viz tisková zpráva SRS:

<http://eagri.cz/public/web/srs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2013-evropska-komise-zakazala-pouzivat-a.html>

První slabé výskyty **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** zjištěny v okrese Beroun (Chyňava, 28.8.).

V okrese Příbram (Dlouhá Lhota, Dubenec, Obořiště) zjištěno lokální poškození porostů **prasetem divokým (*Sus scrofa*)**.

ŘEPA CUKROVKA (RF 39)

(plodina úplně zapojena v porostu, listy pokrývají 90 % povrchu půdy)

Virové mírné žloutnutí řepy (BMV) zjištěno v okrese Kladno (Tuchlovice, 29.8.) ve slabém výskytu.

Virová žloutenka řepy (BYV) zjištěna ve slabých výskytech v okrese Kladno (Žehrovice, 12.9., Tmář, 17.9.).

Ojedinelé a slabé výskyty **cerkosporové listové skvrnitosti řepy (Cercospora beticola)** zjištěny plošně v okrese Nymburk.

Fomová listová skvrnitost řepy (Pleospora betae) zjištěna ve slabých výskytech v okrese Kladno (Tuchlovice, 29.8., Jarpice, Tmář, 17.9.).

Verticiliové vadnutí řepy (Verticillium albo-atrum) sledováno v okrese Kladno (Drnov, 3.9., Tuchlovice, 12.9., Jarpice, Tmář, 17.9.) ve slabých výskytech.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 85-87)

(pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení – sklizňová zralost)

Střední výskyty **strupovitosti jabloně (Venturia inaequalis)** na plodech a listech trvají v okrese Kutná Hora (Kaňk, 2.9., Kutná Hora, 5.9.).

Střední výskyt samců **klíněnky jabloňové (Phyllonorycter blancardella)** ve feromonovém lapáku pozorován v okrese Mladá Boleslav (Březinka, 5.9.). Po zbytek období byl nálet slabý nebo nulový.

Výskyt samců **nesytky jabloňové (Synanthedon myopaeformis)** ve feromonovém lapáku nebyl v tomto období v okrese Mladá Boleslav pozorován.

Střední výskyt **obaleče jablečného (Cydia pomonella)** byl zaznamenán v okrese Příbram (Tisová u Bohutína, 6.9.) Ostatní výskyty v oblasti dosahovaly nulových nebo slabých hodnot. Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

Výskyt samců **obaleče jabloňového (Hedya nubiferana)** v oblasti dosahoval pouze nulových nebo slabých hodnot. Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

Výskyt samců **obaleče zimolézového (Adoxophyes orana)** v oblasti dosahoval pouze nulových nebo slabých hodnot. Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 91)

(ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené)

Slabý nebo nulový výskyt samců **makadlovky broskvoňové (Anarsia lineatella)** zjištěn v okrese Mladá Boleslav (Březinka, Týnec u Dobrovice).

Slabý nebo nulový záchyt samců **obaleče východního (Grapholita molesta)** zjištěn v okrese Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice).

Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

MERUŇKA (RF 91)

(ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené)

Střední výskyt samců **obaleče meruňkového (Enarmonia formosana)** ve feromonovém lapáku zaznamenán v okrese Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 6.9.). Po zbytek období nálety pouze slabé.

SLIVŮŇ (RF 89-91)

(konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost - ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené)

Výskyt samců **obaleče švestkového (Cydia funebrana)** ve feromonových lapácích v oblasti dosahoval pouze nulových nebo slabých hodnot.

K 15.9. bylo sledování náletu samců obaleče švestkového do feromonových lapáků ukončeno.

TŘEŠEŇ (RF 91)

(ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené)

Slabý nebo nulový výskyt samců obaleče zahradního (*Archips podanus*) ve feromonovém lapáku sledován v okrese Mladá Boleslav (Březinka).

Drobné ovoce

JAHODNÍK (RF 92)

(viditelné nové lístky s menší čepelí a zkráceným řapíkem)

V okrese Mladá Boleslav (Březinka, Týnec u Dobrovice, 13.9.) pozorován u drobných pěstitelů na listech střední výskyt roztočika jahodníkového (*Phytonemus pallidus*).

Skořápkaté ovoce

OŘEŠÁK KRÁLOVSKÝ (RF 89)

(sklizňová zralost)

Na území celé středočeské oblasti se projevuje lokálně až silné poškození listů a plodů infekcemi bakteriální spálou ořešáku (*Xanthomonas arboricola* pv. *juglandis*) a antraknózou ořešáku (*Gnomonia leprostylla*). Dochází k předčasnému opadu listů i plodů. Pozorováno např. v okrese Příbram.

RÉVA VINNÁ (RF 89)

(sklizňová zralost)

Opakované velmi slabé výskyty padlí révy (*Erysiphe necator*) na bobulích pozorovány v okresech Beroun (Karlštejn, 27.8., 2.9., 12.9.) a Mělník (Mělník, 11.9.).

Velmi slabé opakované výskyty plísně révy (*Plasmopara viticola*) na listech a hroznech sledovány v okrese Beroun (Karlštejn, 27.8., 2.9., 12.9.), na listech v okrese Mělník (Mělník 11.9.).

První slabý výskyt šedé hniloby hroznů révy (*Botrytis cinerea*) zjištěn v okrese Beroun (Karlštejn, 27.8., 2.9., 12.9.).

Sledování letu imag obalečů do feromonových lapáků bylo ukončeno k 15.8.

Různé

Dozrávající ovoce (jablka, hrušky, hrozny révy) je poškozováno sršní obecnou (*Vespa crabro*). Pozorováno v okrese Příbram.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan a Ing. Josef Zajíc